

Foto: Tøjhusmuseet

Støbning af dobbeltkaponiere november 1889

15 På cykeltur Københavns Befæstning • Vestvolden Nord

Vestvolden blev anlagt i 1888-92 som en 14 kilometer lang forsvarslinie fra Køge Bugt ved Avedøre, i en blød bue vest om Husum, til Utterslev Mose. Med skovl og spade udførte 2000 arbejdere det enorme arbejde med at udgrave voldanlægget, og da arbejdet stod færdigt, havde København fået et af datidens største og mest moderne forsvarsanlæg. Volden var én lang, sammenhængende kæde af 23 batterier, hvis kanoner skulle holde fjenden uden for skudafstand af København. Under 1. Verdenskrig lå der 65.000 soldater i en række telt- og barakleje bag volden.

A Dobbeltkaponieren var anlagt som en trekantet ø ude i voldgraven (se forsidebilledet). Den var armeret med to kanoner og fire maskingeværer og kunne mod syd beskyde en fjende, der forsøgte at bruge Roskildevej til at krydse volden. Også mod nord kunne der skydes på langs af vandgraven - op til næste kaponiere. Skydeskårene er lukket med jernlåger. De runde huller oven over skydeskårene er ventilationshuller.

B Hvissinge Batteri er ét af Vestvoldens 23 batterier. Oppe på volden kan man se de runde cementplader som dannede fundament for batteriets otte kanoner. Mellem kanonernes standpladser ligger to ammunitionsmagasiner bygget ind i volden. Batteriet ligger i afsnittet "**Den historiske vold**", hvor man i dag har ryddet træer og buske, der på resten af

volden slører anlæggets form. Københavns Amt har opsat hegn, så de græssende får kan sikre, at volden ikke gror til igen.

C Artillerimagasin. I fredstid havde man ikke kanoner stående på batterierne. De fleste var opmagasineret på Tøjhuset i København, men en del stod nærmere batterierne i ni artillerimagasiner langs volden. Dette magasin er en rekonstruktion, der blev opført 1996, og hvor der i dag er skolestue og biograf.

D Fundamentet fra **batteritogets remise** ses i græsset. Toget kørte på Voldgadens inderside og havde seks vogne med hver en kanon. Det kunne køres frem til forstærkning af det afsnit af volden, som blev angrebet. Der kunne også tilkobles et mobilt feltkøkken - med kokekar til 250 kilo gullasch eller forloren skildpadde, som kunne bringes ud til sultne soldater!

E Fredskrudtmagasinet blev brugt til opmagasineret af ammunition i fredstid. I dag er magasinet restaureret og

danner ramme om en fin udstilling om Vestvolden. Åbent mandag - fredag kl. 8-16.

F En sti går gennem krattet over volden ned til en **enkelt kaponiere**, der var indrettet med et rum til én kanon og to maskingeværer, beboelsesrum til 1 officer og 10 menige soldater, ammunitionsmagasin og rum til en generator, som gav strøm til en projektør, der kunne oplyse vandgraven.

G Voldgaden var forbindelsesvej mellem alle Vestvoldens batterier, magasiner og lejre. Her har Tårnvej indtaget voldgaden, og vi kører for første gang oppe på selve volden.

H Kagsmosen. Millioner af kubikmeter vand fra Furesøen

skulle i krigstid ledes til Utterslev Mose. Herfra kunne vandet løbe gennem Vestvoldens vandgrav ud i Kagsmosen og derved skabe en oversvømmelse, der strakte sig 3 kilometer vest for volden.

I De gamle tjørnebuske på den anden side af legepladsen er rester fra det tjørnekrat, der sammen med pigtrådshegn gjorde det ekstra vanskeligt for fjendens soldater at passere voldene.

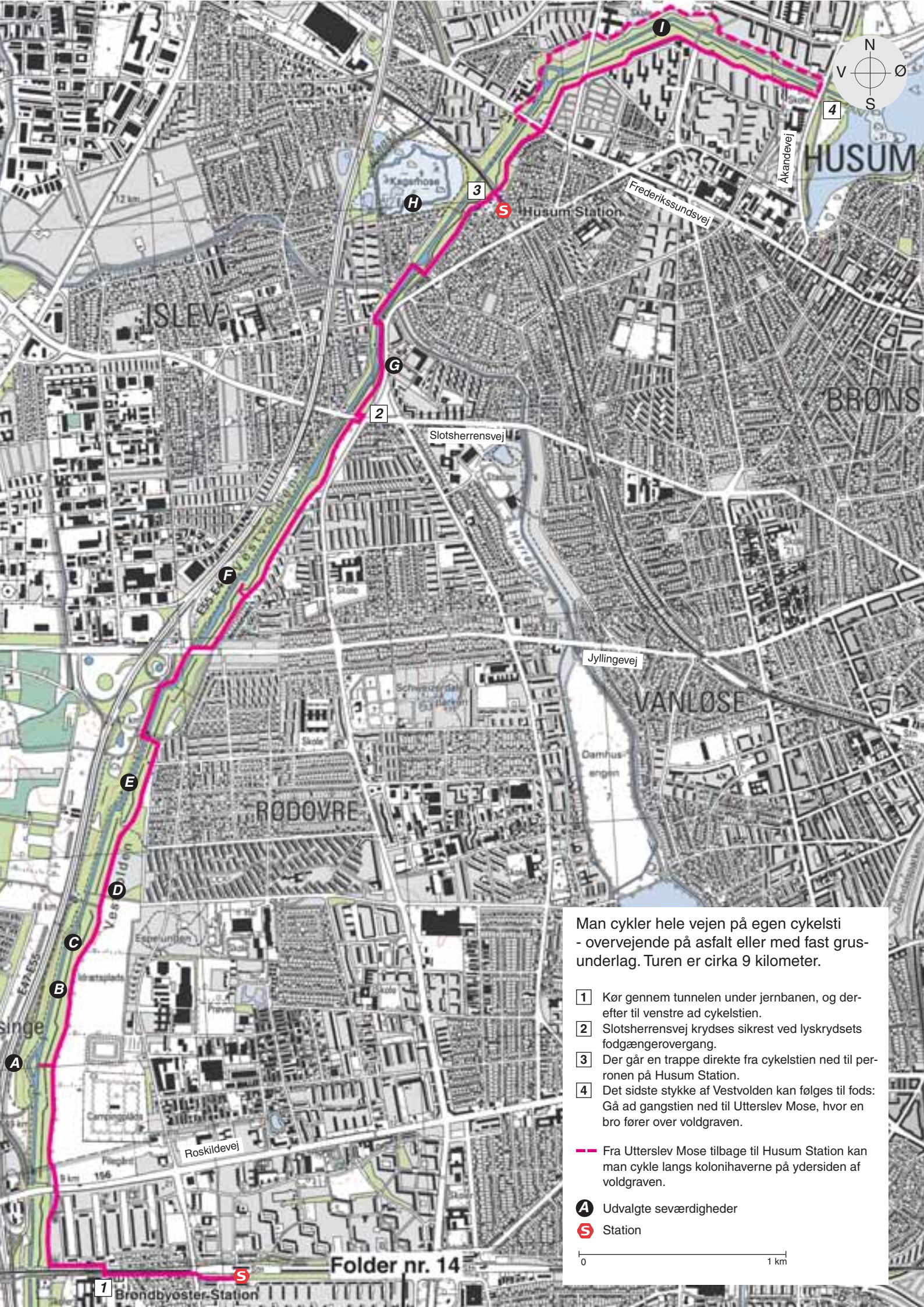
Du kan læse mere om befæstningen i cykeltursfolderne nr. 12, 14 og 20 og i pjecen Københavns nyere Befæstning, udgivet af Københavns Amt.

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2003. Revideret 2006. Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion: Prinfo Paritas

Man cykler hele vejen på egen cykelsti - overvejende på asfalt eller med fast grusunderlag. Turen er cirka 9 kilometer.

- 1 Kør gennem tunnelen under jernbanen, og derefter til venstre ad cykelstien.
- 2 Slotsherrensvej krydses sikrest ved lyskrydsets fodgængerovergang.
- 3 Der går en trappe direkte fra cykelstien ned til peronen på Husum Station.
- 4 Det sidste stykke af Vestvolden kan følges til fods: Gå ad gangstien ned til Utterslev Mose, hvor en bro fører over voldgraven.

— Fra Utterslev Mose tilbage til Husum Station kan man cykle langs kolonihaverne på ydersiden af voldgraven.

- A** Udvalgte seværdigheder
- S** Station

